

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: مخاطرات محیطی

گروه: علوم اجتماعی

کمیته: علوم جغرافیایی

نسخه بازنگری شده مورخ ۹۳/۸/۲۸

تصویبه جلسه شماره ۷۵۶ مورخ ۱۳۸۹/۲/۱۱ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

دانشگاه آزاد اسلامی

سازمان مرکزی

شماره: ۳۹۸۵۰
تاریخ: ۱۶/۰۵/۹۵
پیوست:

بسمه تعالیٰ

بخشنامه به واحدها و مراکز آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

موضوع: ابلاغ سرفصل بازنگری شده رشته مخاطرات محیطی در مقطع کارشناسی ارشد

سرفصل بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته مخاطرات محیطی مصوب جلسه مورث ۱۳۹۳/۸/۲۸ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، جهت بهره‌برداری در سایت مرکز برنامه‌ریزی درسی به آدرس: www.iausep.com قرار داده شده است و به آگاهی می‌رساند: ضمن دریافت آن از سایت، اجرای این سرفصل از نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۶ برای دانشجویان ورودی سال ۱۳۹۵ و به بعد لازم الاجراست. با ابلاغ این برنامه، سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد رشته مخاطرات محیطی مصوب جلسه ۷۵۶ مورخ ۱۳۸۹/۲/۱۱ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای این گروه از دانشجویان (ورودی‌های ۱۳۹۵ و به بعد) منسخ اعلام می‌گردد.

فرهاد حسین زاده لطفی

معاون آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشگاه

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: مخاطرات محیطی

گروه: علوم اجتماعی

کمیته: علوم جغرافیایی

نسخه بازنگری شده مورخ ۹۳/۸/۲۸

تصویب جلسه شماره ۷۵۶ مورخ ۱۳۸۹/۲/۱۱ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

عنوان برنامه: کارشناسی ارشد رشته: مخاطرات محیطی

- ۱- با استناد به آیین نامه واکذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب ۱۳۷۹، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته مخاطرات محیطی در جلسه مورخ ۹۲/۸/۲۸ کمیته علوم جغرافیایی مورد تأیید قرار گرفت.
- ۲- برنامه درسی بازنگری شده فوق از تاریخ ۹۲/۸/۲۸ جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مخاطرات محیطی با دو گرایش طبیعی و انسانی مصوب جلسه شماره ۷۵۶ مورخ ۱۳۸۸/۲/۱۱ شورای عالی برنامه ریزی می شود.
- ۳- برنامه درسی مذکور از تاریخ ۹۲/۸/۲۸ برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند برای لجرا ابلاغ می شود.
- ۴- برنامه درسی مذکور برای دانشجویانی که بعد از تاریخ ۹۲/۸/۲۸ در دانشگاهها پذیرفته می شوند لازم الاجرا است.
- ۵- این برنامه درسی از تاریخ ۹۲/۸/۲۸ به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن قابل بازنگری است.

عبدالرحیم نوه‌ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی، برنامه آموزشی و سرفصل دروس

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: مخاطرات محیطی

گرایش: طبیعی و انسانی

گروه: علوم اجتماعی

مصوب هفتاد و پنجمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۸۹/۲/۱۱

بسم الله الرحمن الرحيم

عنوان برنامه: کارشناسی ارشد رشته: مخاطرات محیطی

- ۱- با استناد به آیین نامه واکذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب ۱۳۷۹، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته مخاطرات محیطی در جلسه مورخ ۹۲/۸/۲۸ کمیته علوم جغرافیایی مورد تأیید قرار گرفت.
- ۲- برنامه درسی بازنگری شده فوق از تاریخ ۹۲/۸/۲۸ جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مخاطرات محیطی با دو گرایش طبیعی و انسانی مصوب جلسه شماره ۷۵۶ مورخ ۱۳۸۸/۳/۱۱ شورای عالی برنامه ریزی می شود.
- ۳- برنامه درسی مذکور از تاریخ ۹۲/۸/۲۸ برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند برای اجرا ابلاغ می شود.
- ۴- برنامه درسی مذکور برای دانشجویانی که بعد از تاریخ ۹۲/۸/۲۸ در دانشگاهها پذیرفته می شوند لازم الاجرا است.
- ۵- این برنامه درسی از تاریخ ۹۲/۸/۲۸ به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن قابل بازنگری است.

عبدالرحیم نوہابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

۱- مقدمه

امروزه در دنیا شاهد سیل ها و طوفان ها، ریگارها، بخندان های زود رس و دیررس زلزله، شیوع بیماری های عجیب و ناشناخته، جنگ، ناامنی، بحرانهای شهری، اعتیاد، بی خانمانی و مسائل دیگر هستیم. اگر خوب بنتگریم همه اینها را خود انسان به جهت دخالت های ناروا در طبیعت و روابط ناسالم ایجاد کرده است. این ناهماهنگی ها که سلامتی جوامع انسانی را به خطر می اندازد در مجموع مخاطره نامیده می شوند.

مخاطرات به دو گروه طبیعی و انسانی تقسیم میشوند. مخاطرات طبیعی آنها بی هستند که با نازاری های طبیعی ایجاد میشوند و با به هم زدن محیط در زندگی انسان آثار منفی ایجاد میکنند مانند سیل، خشکسالی، زلزله، بخندان و سرما و گرمای شدید، حرکات دامنه ای، تگرگ، رگبار، کولاک برف، بیمن و بچجال، بادهای شدید و طوفان، حرکت ماسه ها، ترکهای زمین، نشت زمین و..... به طوریکه هیچ جای کشور ما مخصوص از مخاطرات طبیعی نیست و وقوع آن در آینده اجتناب ناپذیر است.

پس از پایان جنگ عراق علیه ایران تاکنون سه برنامه توسعه پنج ساله در ایران تدوین شده است، در این برنامه ها از اینکه مسئله آموزش و پژوهش در زمینه مخاطره شناسی و مقابله با خسارات ناشی از مخاطرات محیطی به عهده کدام نهاد یا سازمان است، سخنی به میان نیامده است. جز اینکه مقابله با بعضی مخاطرات محیطی را با عنوان "مخاطرات محیطی" مانند زلزله، سیل و خشکسالی وظیفه بعضی نهادها داشته است، در این راستا به وزارت کشور، دفتر مطالعات و هماهنگی امور ایمنی و بازسازی، ستاد حوادث غیر مترقبه استانها، کمیته ملی گاهش پدیده های محیطی، دفتر مطالعات و ارزیابی ابخیز ها، هلال احمر جمهوری اسلامی ایران و مؤسسه زئوفیزیک دانشگاه تهران می توان اشاره کرد و این کافی نیست.

مخاطره شناسی ایران باید حول هر دو محور طبیعی و انسانی باشد، اگرچه زلزله یک نوع رفتار طبیعی محسوب می شود اما بخش عمده ای از خسارات ناشی از این رفتار طبیعی از طریق الگویی از رفتار انسانی که انسان آن را انتخاب می کند منتج می شود، مانند آسودگی هوا که نمی تواند ناشی از رفتار مخاطره آمیز صرفاً طبیعی باشد. لذا مخاطرات می تواند در دو شاخه طبیعی و انسانی قابل آموزش و پژوهش باشد.

رشته «مخاطرات محیطی با گرایش طبیعی و انسانی» به عنوان شاخه ای از علوم جغرافیایی می تواند در شناسایی، ارزیابی و پیش بینی مخاطرات محیطی و تحلیل جغرافیایی مخاطرات محیطی کامهای موتری در محافل دانشگاهی بردارد. کارشناسان ارشد رشته مخاطرات محیطی با گرایش طبیعی و انسانی با تکیه بر دروس و منابع مطالعاتی و تحقیقاتی قادر خواهند بود که در سطح هر استان برای شناخت پدیده ها، پیش بینی و ارزیابی فعالیت مستمری را دنبال کنند. آموزش هدفمند شناخت مخاطرات، ضرورت تأسیس رشته مستقلی تحت عنوان مخاطرات محیطی با گرایش طبیعی و انسانی در مقطع کارشناسی ارشد را تأکید می کند. بر همین اساس پیشنهاد تأسیس رشته مخاطرات محیطی با گرایش طبیعی و انسانی مورد تصویب کمیته برنامه ریزی جغرافیا قرار گرفت.

۲- ضرورت بازنگری

کمیسیون مخاطرات محیطی از جمله کمیسیون های فعال کمیته برنامه ریزی علوم جغرافیایی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است. این کمیسیون برنامه مصوب مخاطرات محیطی، گرایش طبیعی و انسانی که در مورخ ۸۹/۲/۱۱ به تصویب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسیده را در دو نشست علمی موردن بررسی فرا داد. یک نشست در تاریخ دهم اسفندماه ۱۳۹۰ با شرکت اساتید و اعضا کمیسیون از دانشگاه های سیستان و بلوچستان، اصفهان، گردستان، شهدبهشتی، تهران، مشهد، تبریز و دانشگاه آزاد اسلامی برگزار و مقرر شد تغییراتی در برنامه داده شود. دیگری در تاریخ ۲۱ اردیبهشت الی ۲ خرداد ماه سال ۱۳۹۳ در جماله برگزار گردید. در

این دو نشست برنامه آموزشی مخاطرات محیطی و مواد سرفصل‌ها و متابع در راستای نیاز جدید کشور و دانشی که دانشجویان لازم است داشته باشند به نحوی که هر دانش‌آموخته بتواند از دانش خود در خدمت به جامعه و ارتقاء سطح زندگی مردم و جلوگیری از کاهش منابع محیط طبیعی و انسانی موثر باشد مورد بازنگری قرار گرفت. تیجه این شد که برترانه مخاطرات محیطی در دو گرایش طبیعی و انسانی به شرح جدول و برنامه پیوست اصلاح و تکمیل گردید.

جدول مقایسه سرفصل مخاطرات محیطی (قدیم) با سرفصل مخاطرات محیطی (تجدید نظر) - دروس پایه

عنوان قبلی	عنوان فعلی	تغییرات محتوا و کیفی سرفصل	درصد تغییرات
اسناد، محیط و مکتب های جغرافیایی	مکتب های جغرافیایی	--	-
بنیادهای نظری در مخاطرات محیطی	مبانی نظری مخاطرات محیطی	تغییر محتوا و متابع	%15
نکدیک ها و تحلیل های آمار فضایی	نکدیک ها و تحلیل های آمار	تکمیل منابع	-
روش تحقیق در مخاطرات محیطی	روش تحقیق در مخاطرات محیطی	تکمیل منابع و محتوا	%5
کاربرد سنجش از دور و GIS در مخاطرات محیطی	کاربرد سنجش از دور در مخاطرات محیطی	تکمیل منابع و محتوا	%15
—	کاربرد سیستم اطلاعات جغرافیایی در مخاطرات محیطی	تهیه سرفصل جدید	%100

جدول مقایسه سرفصل مخاطرات محیطی (قدیم) با سرفصل مخاطرات محیطی (تجدید نظر) - دروس تخصصی گرایش طبیعی

عنوان قبلی	عنوان فعلی	تغییرومحتو و کیفی سرفصل	درصد تغییرات
اصول و روش‌های ارزیابی پیامدهای مخاطرات طبیعی	ارزیابی مخاطرات طبیعی	تکمیل منابع و محتوا	%۵
مخاطرات طبیعی ایران	برنامه ریزی و مدیریت راهنمایی مخاطرات طبیعی	تجهیز سرفصل جدید	%۱۰۰
مخاطرات هیدرولوژیک	مخاطرات منطقه‌ای ایران	تجهیز سرفصل جدید	%۹۵
مخاطرات زئومورفو‌لولوژیک	مخاطرات زئومورفو‌لولوژیک	تکمیل منابع	%۵
مخاطرات اقلیمی	مخاطرات آب و هوایی	تکمیل منابع	%۵
اصول و روش‌های پنهان‌بندی مخاطرات طبیعی	بیش بینی و هشدار مخاطرات طبیعی	تجهیز سرفصل جدید	%۱۰۰
مدیریت پحران و ریسک در مخاطرات محیطی	مدیریت پروژه برای کاهش مخاطرات طبیعی	تجهیز سرفصل جدید	%۱۰۰

جدول مقایسه سرفصل مخاطرات محیطی (قدیم) با سرفصل مخاطرات محیطی (تجدید نظر)- دروس تخصصی گرایش انسانی

عنوان قبلی	عنوان فعلی	تفصیلات محتوا و کیفی سرفصل	درصد تغییرات
مخاطرات زیست محیطی	مخاطرات زیست محیطی شهری	تغییر محتوا و کیفی سرفصل	%۳۰
اصول و روش‌های کاهش مخاطرات انسانی	ارزیابی مخاطرات انسانی	تغییر محتوا و کیفی سرفصل	%۵۰
مدیریت سیاسی بحران و مخاطرات انسانی	برنامه ریزی و مدیریت راهبردی مخاطرات انسانی	تغییر محتوا و کیفی سرفصل	%۶۰
تهدیدات نظامی امنیتی محیطی	مبانی امنیت، صلح و عدالت فضایی	تغییر محتوا و کیفی سرفصل	%۶۰
ابعاد مخاطرات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی مخاطرات محیطی	ابعاد و گونه‌های مخاطرات انسانی	تغییر محتوا و کیفی سرفصل	%۱۵
پنهان‌بندی مخاطرات انسانی در ایران	مخاطرات زیست محیطی روستایی و عشایر	تفصیلات محتوا و کیفی سرفصل	%۴۰
اصول و روش‌های پدافند غیر عامل	اصول و روش‌های پدافند غیر عامل	-	-

۳- هدف

- همگامی با تحولات علمی در حال وقوع در جهان در رابطه با شناسایی مخاطرات محیطی و پنهان‌بندی کشور از نظر شدت و فراوانی اختلال وقوع آنها
- تربیت نیروی انسانی مورد نیاز سازمانها و مراکز مختلف اجرایی کسوز، جهت واکنش مناسب برای کاهش مخاطرات در سطح ملی و منطقه‌ای و جهانی
- همگامی با سیاستهای وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای ایجاد برنامه‌های بین رشته‌ای؛ توضیح اینکه اکثر جه مخاطرات محیطی بیش از هر دانش دیگری، ماهیتی جغرافیایی دارد و به همین دلیل از زیر مجموعه‌های علوم جغرافیایی به شمار می‌رود، اما با برخی دیگر از نظام‌های علمی تیز پیوندی نزدیک دارد.

۴- محتوا و ساختار برنامه آموزشی و تعداد واحدها

برای تحقق اهداف آموزشی و پژوهشی مقطع کارشناسی ارشد مخاطرات محیطی با گرایش طبیعی و انسانی، برنامه آموزشی آن به ترتیبی تنظیم شده است که هر گروه از دروس پایه و تخصصی به وجهی منطقی و نظام یافته مکمل یکدیگر باشد. این دروس به صورت (دروس جیرانی ۶ واحد به تشخیص گروه آموزشی)، دروس پایه ۱۲ واحد، دروس تخصصی ۱۴ واحد و پایان نامه ۶ واحد تنظیم شده است. مجموعه این دروس (بدون جیرانی ها) ۳۲ واحد است که دانشجو باید در دوره کارشناسی ارشد آنها را بگذراند. دروس مذبور از یک سو در برگیرنده چهارچوب نظری مخاطرات محیطی با گرایش طبیعی و انسانی و ارتباط وابستگی عرصه های گوناگون این علم است و از سوی دیگر متناسب ایجاد زمینه ها، مهارتها و آمادگی های لازم برای قبول مسئولیت های شغلی در جامعه می باشد. یکی از واژگان اصلی عنوان پایان نامه لازم است کلمه مخاطرات (Hazards)، ریسک (Risk)، آسیب پذیری (Vulnerability) یا آینده پژوهی و پیش بینی باشد.

۵- طول دوره و شکل نظام آموزشی

طول دوره کارشناسی ارشد رشته مخاطرات محیطی با گرایش طبیعی و انسانی ۴ نیمسال تحصیلی است که طول هر نیمسال مطابق نظام آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ۱۷ هفته می باشد.

۶- سفرهای علمی و آموزشی‌های تكمیلی میدانی و عملی

شناخت همه جانبه مسائل جغرافیایی بدون مشاهدات علمی امکانپذیر نمی باشد. لذا سفرهای علمی باید دانشجویان را به منظور دوری از ذهن گرانیو نزدیک شدن به مشاهدات واقعی سوق دهد و آنها را به درک صحیح از پدیده های قضایی و محیطی رهتمون نمایند.

۷- نحوه تدریس

در جدول ها و نیز سرفصلهای هریک از دروس، تخصص استاد مورد نیاز برای تدریس آن مشخص شده است و گروههای آموزشی موظف به رعایت تخصص های مورد نیاز برای تدریس هریک از دروس می باشند. برای دروسی که استاد متخصص مشخص نگردیده، تعیین آن به عهده گروه مربوطه می باشد.

در گروه های آموزشی که برای برخی از دروس استاد متخصص وجود ندارد، گروه آموزشی موظف است نسبت به جذب استاد متخصص اعم از استخدام، مدعو، حق التدریس و ... اقدام نماید و جنابجه استاد متخصص مربوطه وجود نداشت، موقتاً به مدت یک سال یکن از استانید گروه که به تخصص مورد نیاز نزدیکتر بوده و علاقمند باشد (به تشخیص گروه) تدریس این درس را به عهده گرفته و مطالعات و بررسیهای لازم را جهت کسب امادگی در زمینه تدریس این درس را انجام خواهد داد

۸- ملاحظات اجرایی

این رشته در دانشگاههایی که مجوز برگزاری آن را دارند، در گروه یا داشکده جغرافیا اجرا می شود و تدریس دروس آن عمدهاً توسط استانید گروه انجام می گردد .

۹- کاربردها

دانش آموختگان رشته مخاطرات محیطی با گرایش طبیعی و انسانی در حوزه های شغلی زیر قادر به انجام خدمت و ایغای نقش کارشناسی می باشند: دانش آموختگان دوره کارشناسی ارشد رشته مخاطرات محیطی با گرایش طبیعی می توانند در مؤسسات پژوهشی

به عنوان کارشناس پژوهشی به پژوهش مشغول شوند. همچنین در برنامه ریزی‌های منطقه‌ای طرح ریزی کالیدی، آمایش سرزمین و ارزیابی پیامدهای مخاطرات محیطی توسعه و در برنامه ریزی‌های علمی و اجرایی سازمان‌های مختلف مانند سازمان مخاطر محیط زیست، وزارت کشور، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صنعت و معدن، وزارت مسکن و شهرسازی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، وزارت نفت و نیرو، سازمان پیشگیری و مدیریت بحران، سازمان بدافند غیر عامل کشور، شهرداری‌ها، هلال احمر، پلیس راهور، آموزش و پرورش، آموزش عایی و دانشگاه‌ها، اورژانس و امداد، اتشنشانی و مهندسان مشاور خصوصی دولتی مشارکت کرده و آنها را در برنامه ریزی‌ها، اجرا و مدیریت طرح‌های پژوهشی و اجرایی باری دهند.

۱۰- ضرایب و مواد آزمون

ضرایب و مواد آزمون ورودی رشته مخاطرات محیطی با گرایش طبیعی و انسانی به شرح جدول زیر است. سازمان سنجش آموزش کشور مؤلف است ضرائب این جدول را در آزمون ورودی دانشگاهها اعمال نماید.

زمان تخصصی	مبانی رسانش از دور و سیستم اطلاعات جغرافیایی	مخاطرات محیطی(انسانی و طبیعی)	جغرافیایی طبیعی (اب وهوا و زنومورفولوژی)	amar و احتمالات	فلسفه جغرافیا	ملاده درسی آزمون
۲	۲	۲	۲	۲	۱	مخاطرات محیطی با گرایش طبیعی و انسانی

۱۱- شرایط شرکت کنندگان

دانش آموختگان کارشناسی رشته‌های مختلف علوم جغرافیایی، می‌توانند در مقطع کارشناسی ارشد رشته مخاطرات محیطی با گرایش طبیعی و انسانی ادامه تحصیل دهند.

فصل دوم: جداول برنامه

الف_ دروس پایه (مشترک)

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			استاد مربوطه	پیش‌نیاز
			عملی	نظری	جمع		
۱	مکتب‌های جغرافیایی	۲	۳۲	۳۲	۶۴	جغرافیدان	ندارد
۲	مبانی نظری مخاطرات محیطی	۲	۳۲	۴۸	۸۰	جغرافیدان با تخصص مخاطرات	ندارد
۳	تکنیک‌ها و تحلیل‌های آمار فضایی	۲	۳۲	۴۸	۸۰	جغرافیدان با تخصص آمار و مخاطرات	ندارد
۴	روش تحقیق در مخاطرات محیطی	۲	۳۲	۴۸	۸۰	جغرافیدان با تخصص مخاطرات	ندارد
۵	کاربرد سنجش از دور در مخاطرات محیطی	۲	۳۲	۴۸	۸۰	جغرافیدان با تخصص سنجش از دور	ندارد
۶	کاربرد سیستم اطلاعات جغرافیایی در مخاطرات محیطی	۲	۳۲	۴۸	۸۰	جغرافیدان با تخصص جی. آی. اس	ندارد
جمع		۱۲					

ب_ دروس تخصصی گرایش طبیعی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			استاد مربوطه	پیشنهاد
			عملی	نظری	جمع		
۱	ارزیابی مخاطرات طبیعی	۲	۴۸	۳۲	۱۶	جغرافیدان طبیعی با تخصص مخاطرات	ندارد
۲	برنامه ریزی و مدیریت راهبردی مخاطرات طبیعی	۲	۴۸	۳۲	۱۶	جغرافیدان طبیعی با تخصص مخاطرات یا مدیریت و برنامه ریزی	ندارد
۳	مخاطرات منطقه ای ایران	۲	۴۸	۳۲	۱۶	جغرافیدان طبیعی با تخصص مخاطرات	ندارد
۴	مخاطرات زئومورفولوژیک	۲	۴۸	۳۲	۱۶	زنومورفولوگ با تخصص مخاطرات	ندارد
۵	مخاطرات آب و هوایی	۲	۴۸	۳۲	۱۶	آب و هوای شناس با تخصص مخاطرات	ندارد
۶	پیش بینی و هشدار مخاطرات طبیعی	۲	۴۸	۳۲	۱۶	جغرافیدان طبیعی با تخصص مخاطرات ، علوم زمین، مهندسی زلزله	ندارد
۷	مدیریت پروژه برای کاهش مخاطرات طبیعی	۲	۳۲	۲۲	-	جغرافیدان طبیعی با تخصص مخاطرات یا مدیریت پروژه	ندارد
جمع		۱۴				-	-

ج_ دروس تخصصی گرایش انسانی

استاد مربوطه	پیشنبه	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
		عملی	نظری	جمع			
جغرافیدان شهری با تخصص مخاطرات	ندارد	۱۶	۳۲	۴۸	۲	مخاطرات زیست محیطی شهری	۱
جغرافیدان انسانی با تخصص مخاطرات و آمار	ندارد	-	۳۲	۳۲	۲	ارزیابی مخاطرات انسانی	۲
جغرافیدان انسانی با تخصص مخاطرات و برنامه ریزی	ندارد	۱۶	۳۲	۴۸	۲	برنامه ریزی و مدیریت راهبردی مخاطرات انسانی	۳
جغرافیدان سیاسی با تخصص مخاطرات	ندارد	-	۳۲	۳۲	۲	مبانی امنیت، صلح و عدالت فضایی	۴
جغرافیدان انسانی با تخصص مخاطرات	ندارد	-	۳۲	۳۲	۲	ابعاد و گونه‌های مخاطرات انسانی	۵
جغرافیدان روستایی با تخصص مخاطرات	ندارد	۱۶	۳۲	۴۸	۲	مخاطرات زیست محیطی روستایی و عشایر	۶
جغرافیدان نظامی با تخصص پدافند غیر عامل	ندارد	-	۳۲	۳۲	۲	اصول و روش‌های پدافند غیر عامل	۷
	-				۱۶		جمع

د- پایان نامه ۶ واحد

فصل سوم: سرفصل دروس

عنوان درس به فارسی: مکتب‌های جغرافیایی						
عنوان درس به انگلیسی: Geography Schools						
دروس پیشیاز:	نظری					
	عملی	جبرانی:				
	نظری	پایه:				
	عملی					
	نظری	دروس تخصصی طبیعی:				
	عملی					
	نظری	دروس تخصصی انسانی:				
	عملی					
آموزش تكمیلی عملی دارد ☒ ندارد ☐				نوع واحد:	تعداد واحد: ۴	تعداد ساعت: ۳۲
☐ آزمایشگاه		☐ سپار	☐ کارگاه	☐ منزه علمی		

هدف:

هدف عمدۀ این درس آشنا کردن دانشجو با تعاریف، مباحث، قلمرو و روش‌های جغرافیایی است. با توجه به تحول علم جغرافیا در گذر زمان و مطرح شدن پارادایم‌های جدید، این امکان را در اختیار دانشجو قرار می‌دهد که با آزادی اندیشه یکی از انگاره‌های مطرح در جغرافیا را انتخاب کند و به عنوان پایگاه فکری از آن استفاده نماید.

سرفصل‌های اصلی درس:

- تبیین فلسفی موضوع درس و تعریف جغرافیا از نظر مکتبها و پارادایم‌های مختلف (جبر محبطی، امکان‌گیرایی، سازمان فضای زندگی و ...)
- تاریخچه علم جغرافیا و سیر تحول افکار جغرافیایی
- تعیین قلمرو جغرافیا به عنوان یک علم بین رشته‌ای
- سیر تکاملی جغرافیا از آغاز تا کنون (اندیشه‌شناسی جغرافیا در گذر زمان)
- مهمترین دیدگاهها و مکاتب جغرافیایی (مکتب رادیکال، مکتب انتقادی و ...)
- مقایم‌های اصلی و اساسی در جغرافیا (انسان، محیط، فضا، مکان، کنش متقابل و ...)
- اصول فلسفی علم جغرافیا (علیت، تعمیم، رابطه، تحول، عاملیت فاعل انسانی)
- انفرادی‌های جدید در قلمرو جغرافیا (فمینیسم، گردشگری، اقتصاد سیاسی، فضا، عاملیت انسان، ساختارگرایی و پسا ساختارگرایی، پست مدرنیسم)
- مسائل و مباحث قابل چالش در جغرافیا (جهانی شدن، هویت مکانی و ...)
- کاربرد جغرافیا و جغرافیای کاربردی

روش ارزیابی:

پروردۀ آزمون های نهایی	مبانی ترم	ارزشیابی مستمر
آزمون های نوشتاری ۷	✓	✓
عملکردی		

منابع:

- ۱- شکوبی، حسین (۱۳۷۵)، اندیشه های تو در فلسفه جغرافیا، جلد اول، تهران: انتشارات گیتاشناسی.
- ۲- شکوبی، حسین (۱۳۸۲)، اندیشه های تو در فلسفه جغرافیا، جلد دوم، مکتبهای محبطی، تهران: انتشارات گیتاشناسی.
- ۳- بلات، الیون و ویلس، جین (۱۳۸۶)، دگر اندیشه در فلسفه جغرافیا، ترجمه حسین حاتمی نژاد، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۴- پوراحمد، احمد (۱۳۸۶)، فلسفه و قلمرو جغرافیا، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۵- شلبینگ، زاگ (۱۳۷۷)، جغرافیا چیست؟ ترجمه سیروس سهامی، مشهد: انتشارات محقق.
- ۶- فرید، یدالله (۱۳۷۹)، تاخت شناسی و مبانی جغرافیای انسانی، اهر: دانشگاه آزاد اسلامی اهر.
- ۷- شکوبی، حسین (۱۳۸۲)، فلسفه های محبطی و مکتب های جغرافیایی، تهران: انتشارات گیتاشناسی.
- ۸- مقیمی، ابراهیم (۱۳۹۱)، فلسفه تغییرات محیط، تهران، انتشارات دانشگاه تهران.
- ۹- محمدی، حسین (۱۳۹۲)، جغرافیا چیست؟ انتشارات دانشگاه تهران.

۱۰- Husain, Majid. (۱۹۹۵). *Evaluation of Geographical Thought*, New Delhi: Rawat Publication.

عنوان درس به فارسی: مبانی نظری مخاطرات محیطی				
عنوان درس به انگلیسی: Theoretical Bases of Environment Hazards				
دروس پیشیاز:	نظری عملی	جوابی: پایه:		
-	نظری عملی	دروس تخصصی طبیعی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲
-	نظری عملی	دروس تخصصی انسانی:		تعداد ساعات: ۲۸
			☐ ندارد ☒ آموزش تکمیلی عملی دارد	
			☐ سیوار ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه	☐ سفر علمی

هدف:

آشنایی با مفاهیم کلیدی و نظریه ها و پیوند ها با علوم و روش های علمی و مدیریت برنامه ریزی مخاطرات محیطی در ایران و جهان؛ تحلیل، نقد و ارزیابی

سرفصل های اصلی درس:

- مفاهیم و تعاریف کلیدی، مخاطرات محیطی، خطر، اسباب پذیری، بحران، تاب اوی، مدیریت محیطی، برنامه ریزی محیطی، توسعه پایدار محیطی، توسعه و برنامه ریزی جغرافیایی، رابطه مخاطرات محیطی با این ها
- ضرورت ها، ابعاد، انواع، ویژگی ها و اصول و عناصر نظام مخاطرات محیطی
- تحولات تاریخی اندیشه ای مخاطرات محیطی (بارادایم ها، رویکردها، نظریه ها، راهبردها، مدل ها
- تحولات روش شناسی، فنون و پایش و ارزیابی در مخاطرات محیطی
- رابطه مخاطرات محیطی با توسعه پایدار
- رابطه اخلاق و مدیریت مخاطرات محیطی
- تحولات مدیریت و برنامه ریزی مخاطرات محیطی
- رابطه مخاطرات محیطی با سطوح برآمده ریزی و جغرافیایی
- نقد و ارزیابی تحولات اندیشه ای، روش شناختی و مدیریت برنامه ریزی و آثار آن در ایران
- مدیریت مخاطرات محیطی در کشور های توسعه یافته و در حال توسعه
- تحلیل دینی و مذهبی درباره مخاطرات محیطی
- مخاطره شناسی مبتنی بر رفتار
- مخاطره شناسی مبتنی بر ساختار
- حقوق و مخاطرات

روش ارزیابی:

پروردۀ آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ آزمون های نوشتاری ✓	✓	✓
عملکردی		

منابع:

- مقیمی، ابراهیم (۱۳۹۳). دانش مخاطرات، تهران، انتشارات دانشگاه تهران.
- مقیمی، ابراهیم (۱۳۹۱)، فلسفه تغییرات محیط، انتشارات دانشگاه تهران.
- کیت اسمیت، (۱۳۹۲)، مخاطرات محیطی، ترجمه ابراهیم مقیمی و شاپور گودرزی نژاد، تهران، انتشارات سمت.
- رمضان اوزی (۱۳۹۰)، جغرافیای مخاطرات، ترجمه محمد ظاهری، انتشارات دانشگاه تبریز.
- مقالات مرتبط در مجله دانش مخاطرات، انتشارات انجمن مخاطره شناسی ایران ۱۳۹۳ به بعد.
- سیر محمد صادقی، حسین (۱۳۸۲)، مسائل تحلیلی از حقوق قراردادها در انگلستان، انتشارات میران.
- سجادی، آملی (۱۳۸۹)، متزلت عقل در هندسه معرفت دینی، انتشارات اسراء.
- گراندیلینک ، لوئار، هویمان ، جی، دبلیو، هلیا ب ، ای ، الی، شلتون دنیا ، ۱۳۸۱ حقوق محیط زیست جلد ۱ و ۲ ، ترجمه محمد حسن جبیی، انتشارات دانشگاه تهران ، چاپ اول

- Bobrowsky, Peter. T. ۲۰۱۲. Encyclopedia of Natural Hazards. Springer, London.
- Donald W Hyndman, David W Hyndman, Natural Hazards and disasters, ۲۰۱۱
- John Pine, Natural Hazards Analysis: Reducing the Impact of Disasters, ۲۰۰۸
- UNISDR. ۲۰۰۹, Reducing Disaster Risks through Science; Issues and Action. United Nations International Strategy for Disaster Reduction

عنوان درس به فارسی: تکنیکها و تحلیلهای آمار فضایی						
عنوان درس به انگلیسی: Techniques and Spatial of Data Analysis						
دروس پیشیاز:	نظری عملی	جبرانی: پایه:				
	نظری عملی	دروس تخصصی طبیعی:	نوع واحد:		تعداد واحد: ۲	
	نظری عملی	دروس تخصصی انسانی:			تعداد ساعت: ۴۸	
			☐ ندارد ☒ آموزش تکمیلی عملی دارد			
			☐ آزمایشگاه ☐ سینار ☒ کارگاه ☐ مقر علمی			

هدف:

یادگیری تکنیک ها و ابزارهای برای تحلیل ، مدل سازی و پیش بینی مکانی

استفاده از این تکنیک ها و ابزار ها برای نمایش ویژگی های فضایی پدیده ها و تولید نقشه

آنالیز نرم افزارهای تحلیل فضایی

سرفصل های اصلی درس:

- تحلیل زمین اماری (تعاریف، مفاهیم ، کاربردها)، مفاهیم تغییرات فضایی و واریوگرافی

- اصول تحلیلهای زمین اماری

- داده کاوی مکانی (آماره های توصیفی ، هیستوگرام و نمودار احتساب نرمال)

- اصول روند پایی مکانی

- اصول یلیگون بندی مکانی (نقشه های ورونوی)

- اصول درک رابطه مکانی (خود همبستگی و کوواریانس)

- روابط متقابل مکانی (همبستگی متقابل مکانی و مدلسازی روند چند متغیری)

- تکنیکهای قطبی درون پایی در زمین امار Global Polynomial – Radial Basis Function – Local Polynomial

- تکنیکهای اماری درون پایی در زمین امار Kriging - Cokriging

- روش های ارزیابی و اندازه گیری خط

روش ارزیابی:

پروردۀ آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی متنبر
آزمون های نوشتاری	✓	✓
عملکردی		

منابع:

حسنی پاک، ۱۳۷۵، زمین امار، انتشارات دانشگاه تهران
 نجعی، محمد، ۱۳۸۷، مقدمه ای بر زمین امار، تهران، انتشارات اراد
 -قبرودی تالی، منیزد، ۱۳۸۴، سیتمهای اطلاعات جغرافیایی در محیط سه بعدی، انتشارات جهاد دانشگاهی
 -مقالات مرتبط در مجله تحلیل فضایی مخاطرات، انتشارات قطب علمی مخاطرات اقلیمی

- Schabenberger, O. and Gotway, C.A. (۲۰۰۵). Statistical Methods for Spatial Data Analysis. Chapman and Hall, Boca Raton.
- Webster, R. and Oliver, M. (۲۰۰۱). Geostatistics for Environmental Scientists. Wiley, New York.
- Venables, W.N. and Ripley, B.D. (۲۰۰۲). Modern Applied Statistics with S, Fourth Edition. Springer, New York.
- Pawlowsky-Glahn, V. and Olea, R.A., ۲۰۰۴, Geostatistical Analysis of Compositional Data, Oxford University Press.

عنوان درس به فارسی: روش تحقیق در مخاطرات محیطی

عنوان درس به انگلیسی: Research Method in Environment Hazards

دوروس پیشیاز:	نظري	جبرانی: پایه:	نوع واحد: تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۴۸			
	عملی					
	نظري	دروس تخصصي طبیعی:				
	عملی					
	نظري	دروس تخصصي انسانی:				
	عملی					
	نظري					
	عملی					
☒ آموزش تكميلی عملی دارد		☐ ندارد				
☐ آزمایشگاه		☒ سپار		☐ کارگاه		
☐ سفر علمی		☐				

هدف:

آموزش روش تحقیق در مسائل مخاطرات محیطی و روش درست پاسخ دادن به سوالات. توانمندی سازی دانشجویان در طرح سوال، جمع اوری داده ها و روش پردازش آنها، طرح فرضیه و آزمون منطبقی و علمی فرضیه ها. تهیه طرح نامه های پژوهشی، یادگیری اصول نگارش مقالات علمی و پایان نامه تحصیلی.

سرفصل های اصلی درس:

- تعریف تحقیق و انواع آن

- روشهای تهیه داده های جغرافیایی روشهای پردازش داده های جغرافیایی شامل روشهای مختلف اماری کلاسیک و آمار مکانی، درون یابی روش مهم تعیین مکانی داده های پیوسته جغرافیایی و روشهای مختلف آن موضوعات جغرافیایی برای تحقیق

- نگارش پایان نامه، فصول ، شامل: جکیده، خلاصه ای از موضوع داده ها روش پردازش و نتایج. کلمات کلیدی.

- بیشینه تحقیق، شرح روند تکوین و تکامل نظریه ها، و روش کار در سطح جهان، ملی و محلی.

- داده ها . شرح داده ها و منابع و روش های استخراج و پردازش آنها، تکمیل و اصلاح و بازسازی داده ها.

فرضیه ها، آزمون آنها

- شرح کامل و مفصل نتایج به صورت منظم و منسجم و رسا با استفاده از جدول و نمودار و نقشه و غیره

- تفسیر نتایج، ارزیابی یافته های مهم و تهیی تحقیق، تفسیر نتایج بدست آمده و تحلیل آنها و مقایسه آنها با نتایج دیگران و اثبات استحکام یافته ها

- نتیجه گیری و پیشنهادات، بیان نتیجه تحقیق به صورت خلاصه و ارزیابی پیشنهادات بر اساس یافته های تحقیق

- منابع، روش استناد به منابع در داخل متن، نگارش منابع در لیست آخر، ویژگی منابع مورد استفاده، پیوستها، مواردی که اوردن آنها در داخل متن چندان مناسب نیست ولی برای خواننده مفید است.

تهیه طرح نامه یا پروپوزال طرح ماله در طرح نامه: اهمیت موضوع، اشراف محقق بر موضوع و

روش ارزیابی:

پروردۀ	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓	آزمون های نوشتاری ۷	✓	✓
	عملکردی		

منابع:

- حافظ نیا محمد رضا، ۱۳۸۵ مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، انتشارات سمت، چاپ هیجدهم
 - حقیمی، ابراهیم، محمودی، فرج الله، ۱۳۸۳ روش تحقیق در زنوزر فولوزی، انتشارات قومنس
 - بهادری، فاطمه، ۱۳۸۷، فلسفه روش شناسی تحقیق علمی، انتشارات دانشگاه تهران بازرگان، عباس، مقدمه ای بر روش های تحقیق
 - کیفی و آمیخته، رویکرد متداول در علوم رفتاری، نشر دیدار، ۱۳۸۷
 - پیارسونز، تولی و پیتر جی نایت، روش رساله نویسی در جغرافیا و علوم مرتبط، ترجمه حسین محمدی، دانشگاه تهران، ۱۳۹۲
 - پوبر، کارل ریسوند، منطق اکتشاف علمی، ترجمه سید حسین کمالی، انتشارات علمی فرهنگی ۱۳۷۰
 - محمدی، حسین، مقدمه ای بر روش های تحقیق علمی در جغرافیا، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۳
 - مقالات مرتبط در مجله دانش مخاطرات، انتشارات انجمن علمی مخاطره شناسی ایران

عنوان درس به فارسی: کاربرد سنجش از دور در مخاطرات محیطی		
عنوان درس به انگلیسی: Application of Remot sensing in Environment Hazards		
دورس پیشیاز:	نظری عملی	جهانی: پایه:
	نظری عملی	دورس تخصصی طبیعی: دورس تخصصی انسانی:
	نظری عملی	نوع واحد: تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۴۸
☐ آزمایشگاه	☐ سمار	☒ ندارد
☐ کارگاه	☒	☐ سفر علمی

هدف:

هدف از ارائه این درس اشتایی دانشجویان با توجه به کاربری "سنجش از دور در مطالعات مخاطرات محیطی" می باشد.

سفرصل های اصلی درس:

- همروزی بر مبانی تکنیک های سنجش از دور در مخاطرات محیطی

- سنجش از دور مرئی و پایش مخاطرات محیطی

- قدرت تحقیک مکانی، زمانی، رادیومتری و طیفی برای شناسایی و پایش مخاطرات محیطی

- سنجنده های حرارتی و کاربرد آن در شناسایی مخاطرات محیطی

- سنجنده های میکرو و بیو و کاربرد آن در مخاطرات طبیعی

- تکنیکهای رادیاری، SAR برای پایش مخاطرات زمینی

- ایجاد بانگهای اطلاعاتی از مخاطرات محیطی

- اصول سیستم اطلاعات زمین (LIS) و کاربرد آن در مخاطرات محیطی

- تحلیل های چند معیاره در پایش و مدیریت مخاطرات محیطی

- خنون تهیه و تفسیر و تحلیل ساری مخاطرات محیطی با استفاده از تصاویر ماهواره ای

- پنهانی و تهیه نقشه های مخاطرات و تحلیل آنها

روش ارزیابی:

پروردۀ	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓	آزمون های نوشتاری لَا	✓	✓
	عملکردی		

منابع:

- علوی پناه، سید کاظم، ۱۳۸۷، کاربرد سنجش از دور در علوم زمین(خاک)، چاپ چهارم، انتشارات دانشگاه تهران
- قهره‌ودی تالی، منیزه، ۱۳۸۴، سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی در محیط سه بعدی، انتشارات سه بعدی
- قهره‌ودی تالی، منیزه و بابایی، ام سلمه، ۱۳۸۹، سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی، انتشارات پیام نور
- زبیری محمود و علیرضا مجدد، ۱۳۹۲، آشنایی با فن سنجش از دور و کاربرد در منابع طبیعی، انتشارات دانشگاه تهران
- علوی پناه، سید کاظم، متین فر و رفیعی، ۱۳۸۷، کاربرد فناوری اطلاعات در علوم زمین، انتشارات دانشگاه تهران
- علوی پناه، سید کاظم، ۱۳۹۱، اصول سنجش از دور نوین و تفسیر تصاویر ماهواره‌ای و عکس‌های هوایی چاپ دوم، انتشارات دانشگاه تهران
- علوی پناه، سید کاظم، ۱۳۸۳، سنجش از دور حرارتی و کاربرد آن در علوم زمین چاپ دوم، انتشارات دانشگاه تهران
- مقالات مرتبط در مجله سنجش از دور ایران، انتشارات انجمن سنجش از دور ایران، از سال ۱۳۹۰ به بعد

عنوان درس به فارسی: کاربرد سیستم اطلاعات جغرافیایی در مخاطرات محیطی														
عنوان درس به انگلیسی: Application of GIS in Environment Hazards:														
دروس پیش‌نیاز:	<table border="1"> <tr> <td>نظری</td><td rowspan="2">جزئی: پایه:</td><td rowspan="8">نوع واحد: تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۴۸</td></tr> <tr> <td>عملی</td></tr> <tr> <td>نظری</td><td rowspan="2">تخصصی گرایش طبیعی:</td></tr> <tr> <td>عملی</td></tr> <tr> <td>نظری</td><td rowspan="2">تخصصی گرایش انسانی:</td></tr> <tr> <td>عملی</td></tr> <tr> <td>نظری</td><td rowspan="2">کارگاه</td></tr> <tr> <td>عملی</td></tr> </table>	نظری	جزئی: پایه:	نوع واحد: تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۴۸	عملی	نظری	تخصصی گرایش طبیعی:	عملی	نظری	تخصصی گرایش انسانی:	عملی	نظری	کارگاه	عملی
نظری	جزئی: پایه:	نوع واحد: تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۴۸												
عملی														
نظری	تخصصی گرایش طبیعی:													
عملی														
نظری	تخصصی گرایش انسانی:													
عملی														
نظری	کارگاه													
عملی														
آموزش تكميلي عملی دارد	☐													
آزمایشگاه	☐													
سینار	☐													
سفر علمی	☐													

هدف:

هدف از ارائه این درس آشنایی دانشجویان با نحوه بکارگیری GIS و توانایی تولید لایه‌های اطلاعات هشدار مخاطرات در مطالعات مخاطرات محیطی می‌باشد.

سرفصل‌های اصلی درس:

تعريف مفاهیم، آشنایی با سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS)
تولید لایه‌های اطلاعات هشدار مخاطرات در GIS
آشنایی با نرم افزار ARCinfo, ARCVIEW

ترکیب لایه‌های اطلاعات و جمع‌بندی نتایج بررسی‌های پنهان‌بندی با استفاده از GIS
بررسی وضعیت منطقی و اعمال عدم قطعیت‌های مختلف در پنهان‌بندی با استفاده از GIS
پنهان‌بندی و تهیه نقشه‌های مخاطرات، تحلیل نقشه‌های مخاطرات
GIS در شناخت مخاطرات زمین لغزش، مخاطرات سیلاب، مخاطرات زمین لرزه، مخاطرات آتش‌نشانی، مخاطرات خشکسالی،
مخاطرات اجتماعی، مخاطرات جنگ، مخاطرات ریستی

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ثوم	ارزشیابی منسق
✓	آزمون‌های نوشتاری ✓	✓	✓
	عملکردی		

منابع:

- علوی پناه و مسلم لدنی، ۱۳۹۲، سنجش از دور و سامانه اطلاعات جغرافیایی، انتشارات دانشگاه تهران
- مخدوم مجید، علی اصغر درویش حفت، چعفرزاده و عبدالرضا مخدوم، ۱۳۹۰، ارزیابی و برنامه‌ریزی محیط زیست با GIS، انتشارات دانشگاه تهران
- امینی جلال، ۱۳۹۱، فتوگرامتری تحلیلی، انتشارات دانشگاه تهران
- مقالات مرتبط در مجله سنجش از دور، انتشارات انجمن سنجش از دور ایران
- مقالات مرتبط در مجله دانش مخاطرات، انجمن مخاطره شناسی ایران
- Malczewski, J., ۲۰۰۶. GIS - Based Multicriteria Decision Analysis a Survey of the Literature. International Journal of Geographical Information Science. ۲۰(۷)۷۰۳-۷۲۶
- مقالات مجله International Journal of Geographical Information Science از ۲۰۱۰ به بعد

عنوان درس به فارسی: ارزیابی مخاطرات طبیعی					
عنوان درس به انگلیسی: Assessment of Natural Hazards :					
دروس پیشیاز:	نظری عملی	جبرانی: پایه:			
	نظری عملی	نحوه:			
	نظری عملی	نخصی "گرایش طبیعی":		تعداد واحد: ۲	
	نظری عملی	دروس تخصصی انسانی:			تعداد ساعت: ۴۸
			نداود ☐	آموزش تکمیلی عملی دارد ☒	
	آزمایشگاه ☐	سینیار ☒	کارگاه ☐	سفر علمی ☐	

هدف:

افزایش بیشن، آگاهی و نگرش علمی دانشجویان با پیامدهای اجتماعی، اقتصادی و امنیتی مخاطرات محیطی در راستای؛ دستیابی به قابلیت های موردنیاز برای مدیریت مخاطرات

سرفصل های اصلی درس:

- الف - مفہوم و کارکرد شناسی پیامدهای اجتماعی
- ۱- مبانی نظری و مفہومی پیامدهای نظریه سیستمی و مخاطرات طبیعی
- ۲- اشکال پیامدهای مستقیم، غیر مستقیم، تأثیر ویژگی های پیامد (شدت، دامنه، دور)
- ۳- پیامدهای اجتماعی: پیامدهای روانشناختی مخاطرات محیطی (تبییرات رفتاری - اختلال در ارگانیسم های انسانی - بهداشت روانی)، پیامدهای اجتماعی مخاطرات محیطی (همبستگی ها و از هم تسبیخ تگی ها)، پیامدهای فرهنگی مخاطرات محیطی (شکاف انتظارات، توقعات و قابلیت ها)
- ب - پیامدهای اقتصادی: پیامدهای اقتصادی خرد و نزدیک (فردی - خالوادگی - محیطی)، پیامدهای اقتصادی کلان و دور (زیرساخت های منطقه ای و ملی).
- ج - پیامدهای امنیتی: بی تنظمی محیطی - افزایش فرصت های نامشروع - افزایش نقاطهای کور - افزایش فضاهای بدون دفاع - نا امنی و فشار ساختاری - تغییر اولویت ها، پیامدهای حقوقی

روش ارزیابی

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓	آزمون های نوشتاری ✓ عملکردی	✓	✓

منابع:

-امیری، عبدالرضا(۱۳۸۷) بحرانهای طبیعی و نظم و امنیت اجتماعی، سازمان تحقیقات و مطالعات ناجا، تهران
 -سجارتیان، بهمنی و فرید برانی(۱۳۷۹) پیامد های روانشناختی فاجعه ها سده نشر مسیر، تهران
 -ویگنیز، استفین(۱۳۷۷) جهان بی نظم و بحران در تئوری ها و مدیریت سازمان های نوین، ترجمه محمد علی حقیقی و نرین افشار آزاد
 نشر ترمه، تهران
 -تولسی، غلامحسین(۱۳۸۲) مشارکت اجتماعی در شبکه ای اوبیک، موسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران
 -حقیقی، ابراهیم(۱۳۹۳)، دانش مخاطرات، انتشارات دانشگاه تهران.
 -مقالات مجله دانش مخاطرات، انتشارات دانشگاه تهران و انجمن مخاطره شناسی ایران ۱۳۹۲ به بعد

-Edward A. Keller, Duane E. Devecchio, Robert H. (CON) Blodgett, Natural Hazards: Earth's Processes as Hazards, Disasters, and Catastrophic, ۳rd Edition ۲۰۱۲

-Gladson E., Ph.D. Nwanna (Editor), Natural Disasters and Other Emergencies, What You Should know: A Family Planning & Survival Guide ۲۰۰۴.

-Abbot, P, ۲۰۰۴, Natural Disasters, McGraw Hill, UK.

عنوان درس به فارسی: برنامه‌ریزی و مدیریت راهبردی مخاطرات طبیعی	
عنوان درس به انگلیسی: Planing and Strategic mangment of Natural Hazards	
دورس پیشیاز:	نظری عملی
	چهارانجی: پایه:
	نظری عملی
	دروس تخصصی طبیعی:
	عملی نظری
	دروس تخصصی انسانی:
	عملی نظری
	نوع واحد: تعداد واحد: ۲
	تعداد ساعت: ۴۸
	☐ آموزش تکمیلی عملی دارد ☒
	☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ سفر علمی

هدف:

آموزش و فراهم کردن پشتونه نظری و عملی کاهش مخاطرات با زمینه و بستر برنامه‌ریزی و مدیریت مخاطرات به منظور تحقق اهداف سیاست‌های کلان پیشرفت.

سرفصل‌های اصلی درس:

- مفاهیم و الکوهای برنامه‌ریزی مدیریت راهبردی مخاطرات
- مفاهیم تکامل راهبرد و مدیریت راهبردی، مبانی نظری و فلسفی راهبرد
- مدیریت عمومی راهبرد برای کاهش مخاطرات
- برنامه‌ریزی سازمانی کاهش مخاطرات
- نظریه مبنی بر محیط طبیعی و بینش راهبردی
- توجه کافی به نقش دانش و تعامل بجای تقابل
- رویکرد فرایند راهبرد
- شایستگی‌های سازمانی (سرعت، سازگاری، تیزهوشی، چالاکی، نوآور بودن)
- تعاریف پنج گانه راهبرد (راهبرد به عنوان الگوی اقدامات، برنامه، موقعیت، دورنمای، مأمور و راهبردهای تعمدی و تو ظهور)
- برنامه‌ریزی راهبردی
- خطر پذیری راهبرد
- ارزیابی گزینه‌های راهبردی بر اساس اهداف
- بی‌توجهی به آثار مدیریت راهبردی یا خواص فعل و مؤثر
- راهبردهای کلان ملی و بین‌المللی
- عوامل کلان زیست محیطی

- تهدیدها و تحریمهای

- راهبردهای کلان علمی و فناوری

- عوامل جهانی و بین‌المللی - ستاربوداری

روش ارزیابی:

پروردگار	آزمون‌های تهابی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
✓	آزمون‌های نوشتاری ✓	✓	✓
	عملکردی		

منابع:

- سنتی اسد، رضا، ۱۳۲۹، مدیریت راهبردی با تأکید بر جهان اقتصادی، انتشارات دانشگاه آمام صادق

- خزانیان، علی، ۱۳۸۵، مبانی سازمان و مدیریت، انتشارات سمت.

- ابوالحسنی خسرو و هاشم حبیبی، ۱۳۸۹، مدیریت مخاطرات در سیستم مدیریت امنیت اطلاعات در سازمانهای دانش محور، کنفرانس ملی امنیت اطلاعات و ارتباطات جهاد دانشگاهی اهواز.

- افتخاری رکن الدین، عبدالرضا، طلاعه سجادلو و صدالله سجادی قیداری، ۱۳۸۸، چهارچوب تئوریک مدیریت مخاطرات محیطی (سبل) با روپکرد مشارکتی در مناطق روستایی، کنفرانس ملی مسکن و توسعه کالبدی، دانشگاه سیستان و بلوچستان.

- سقیمی، ابراهیم، ۱۳۸۸، آموزش مهندسی در برتر مخاطرات در فرن، ۲۱، کنفرانس مهندسی در ۴، اجمن آموزش مهندسی و فرهنگستان علوم

- رامشت، محمد حسین (۱۳۷۵)، کاربرد زنومورقولوزی در برنامه ریزی، دانشگاه اصفهان.

- سقیمی، ابراهیم (۱۳۷۸)، کاربرد زنومورقولوزی در برنامه ریزی، سمت.

- مقالات مجله دانش مخاطرات، انتشارات انجمن علمی مخاطره شناسی ایران

- مهدی، زارع، ۱۳۹۰، مدیریت مخاطرات طبیعی.

- Whittington . R .(۲۰۰۱) What is Strategy and does it Matter?. London. Routledge.

- David . Fred . R . ۲۰۱۱, Strategic Management: Concepts and Cases, Prentice Hall.

عنوان درس به فارسی: مخاطرات منطقه‌ای ایران

عنوان درس به انگلیسی: Iran's Regional Hazards

دروس پیشیاز:	نظری		جبرانی: پایه: دروس تخصصی طبیعی: دروس تخصصی انسانی:	نوع واحد: تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۴۸			
	عملی						
	نظری						
	عملی						
	نظری						
	عملی						
	نظری						
☐ آموزش تکمیلی عملی دارد		☒ آموزش تکمیلی عملی دارد		☐ آزمایشگاه			
☐ سمینار		☒ کارگاه		☒ سفر علمی			

هدف:

بررسی و شناخت مخاطرات منطقه‌ای ایران و تحلیل پراکندگی و جمیونگی آن ها.

سرفصل‌های اصلی درس:

- مخاطرات طبیعی و طبقه‌بندی منطقه‌ای؛ مخاطرات انسانی و طبقه‌بندی.

- مقاومیت اساسی و بیجاذبی در طبقه‌بندی مناطق طبیعی و تواحی انسانی.

- تقسیم بندی مناطق بر اساس فاکتورهای طبیعی.

- تقسیم بندی مناطق بر اساس فاکتورهای انسانی - قره‌منگی.

- مخاطرات محیطی طبیعی با منشاء درون منطقه‌ای.

- مخاطرات محیطی طبیعی با منشاء برون منطقه‌ای.

- مخاطرات محیطی طبیعی مناطق پریلکالسیر ایران (حرکات دامنه‌ای - یخ‌بندانها - ذوب بخ - سرماهای زودرس و...).

- مخاطرات محیطی طبیعی مناطق قلوویال ایران (سیلاب‌ها - تغییرات در بستر رودخانه‌ها - آسودگی‌های رودخانه‌ای و...).

- مخاطرات محیطی طبیعی مناطق خشک و نیمه خشک ایران (مخاطرات ناشی از فرسایش بادی - بیابان زایی - ریزگردها و...).

- مخاطرات مناطق کارستی ایران (مخاطرات ناشی از فعالیت‌های طبیعی و انسانی - غارها و مسایل مخاطره‌آمیز آنها - آسودگی ابهای زیرزمینی - تغییر در کاربری‌های اراضی و نقش آن بر غارها و ابهای زیرزمینی و...).

- مخاطرات ناشی از فعالیت‌های انسانی (آسودگی‌ها، آسودگی آب، آسودگی خاک و...).

- مخاطرات تهدید گننده سکونتگاههای شهری و روستایی.

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون های نهایی	میان نرم	ارزشیابی مستمر
۷	آزمون های نوشتاری ^۷	۷	۷
	عملکردی		

منابع:

- حبیبی گیومرت، سرکار گزاردگانی علی، نظری عدلی سعید، ۱۳۸۹، اسیب پذیری شهری و GIS، انتشارات دانشگاه امام حسین
 - برچ جان اس.، ۱۳۸۷، رودخانه ها و دشت های سیلانی، ترجمه محمد حسین رضایی مقدم و مهدی تقی، انتشارات سمت.
 - حقیقی ابراهیم، ۱۳۸۸، آکوژنومورفولوژی و حقوق رودخانه ها، انتشارات دانشگاه تهران
 - حقیقی، ابراهیم، ۱۳۹۱، زئومورفولوژی ایران، انتشارات دانشگاه تهران
 - محمدی، حسین، ۱۳۹۲، مخاطرات جوی، انتشارات دانشگاه تهران
 - مقالات مرتبط در مجله دانش مخاطرات، انتشارات انجمن مخاطره شناسی ایران، ۹۳ به بعد
 - گلودی، ای. اس؛ متدهون، ان. چی؛ ۱۳۹۰، گرد و غبار بیابان در سامانه های جهانی، ترجمه داریوش بار احمدی، انتشارات دانشگاه
 تهران
 - مقالات مرتبط در مجله پژوهش های جغرافیایی از سال ۱۳۹۲ به بعد
 - نگارش، حسن، خسروی، محمود (۱۳۷۷)، کلیات زئومورفولوژی ایران، تألیف انتشارات دانشگاه سیستان و بلوچستان

عنوان درس به فارسی: مخاطرات زئومورفولوژیک	
عنوان درس به انگلیسی: Geomorphologic Hazards	
دروس پیشیاز:	نظری عملی
	جبرانی: پایه:
	دروس تخصصی طبیعی: دروس تخصصی انسانی:
	نوع واحد: تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۴۸
	☐ ندارد ☒ آموزش تكميلی عملی دارد
☐ آزمایشگاه	☒ سمینار ☐ کارگاه
	☐ سفر علمی ☒

هدف:

اشنایی دانشجویان با شناخت انواع مخاطرات زئومورفولوژیک، اهمیت و دامنه آنها، بررسی زانیک مخاطرات و شناخت متغیرها و عوامل موثر در رویکرد آنها

سرفصل های اصلی درس:

- تعریف مخاطرات زئومورفولوژیک، تاریخچه و کاربردها، اصول و روشها، دیدگاهها
- منشا مخاطرات زئومورفیک
- تاثیرات زمین شناسی و ساختمانی
- تاثیرات اقلیمی و هیدرولوژیک
- تاثیرات متقابل انسانی
- شناخت انواع مخاطرات زئومورفیک در شهرها و روستاهای خلطوط گسلی و مخاطرات زلزله و تاثیرات تکنوتیکی
- نشت زمین (سوسیدانس)
- سیل خیزی و سبل خیزی ابراهه ها و ریسک سیلاب در حوضه های ایخیز و تاثیرات آن بر سکونتگاهها
- سروانگرایی ها و نایابداری های دامنه ای (ریزش، لغزش و روانه های کلی)
- فعالیتهای آتشفسانی و مخاطرات آنها (رواهه ها و پرتاهه ها و گاز های آتشفسانی و روانه های گلی ناشی از خاکستر های آتشفسانی)
- مخاطرات زئومورفولوژیک ساحلی
- مناطق کارستیک و مخاطرات آنها
- مخاطرات تراکم و فرسایش بادی
- شور شدن اراضی و پیشروی کویرها و بیانانها
- مناطق یخچالی (نایابداری اراضی تحت یوشش یخزندگانی قدیمی و جدید و ذوب ناگهانی یخ)

روش ارزیابی:

بروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی منمر
✓	آزمون های نوشتاری ✓ عملکردی	✓	✓

منابع:

- کلبات ، ریتر، ترجمه محمد رضا ثروتی(۱۳۸۱) ، جغرافیای طبیعی دریاها و سواحل، سنت.
- یاول گرس؛ دالگلاس شرمن؛ کارل نورد ستروم (۱۳۸۲): زئومورفولوژی و مخاطرات طبیعی، مترجمین: ثروتی، محمد رضا؛ دهقان، محمود؛ عشقی، ابوالفضل، ترجمه: فضای جغرافیایی، شماره ۹، صص ۴۶-۱.
- عقیمی، ابراهیم، ۱۳۹۲، زئومورفولوژی شهری، انتشارات دانشگاه تهران

- Irasema. Alcantara. Ayola, Andrew . s . Goudie, ۲۰۱۰, Geomorphological Hazards and Disaster Prevention, Conbridge University Press.

عنوان درس به فارسی: مخاطرات آب و هوایی					
عنوان درس به انگلیسی: Climatic Hazards					
دروس پیشیاز:	نظری عملی	جبرانی: پایه:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲	تعداد ساعات: ۴۸
-	نظری عملی	دروس تخصصی طبیعی:			
-	نظری عملی	دروس تخصصی انسانی:			
			☐ ندارد ☒ دارد		آموزش تکمیلی عملی دارد ☒
			☐ آزمایشگاه ☒ سینتار ☐ کارگاه ☒ سفر علمی		

هدف:

از آنجا که بیشتر مخاطرات محیطی منشأ جوی دارند لذا شناخت آنها لازم است، دانشجویان با مخاطرات ناشی از نوسانها و پدیده های جوی از قبیل طوفانها، گردبادها، سیلها، خشکسالیها و ریزگردها و اثرات مخرب جوی آشنا خواهند شد.

سرفصل های اصلی درس:

-شناخت کلی اقلیم (عناصر جوی، عوامل اقلیمی)، شناخت کلی مخاطرات، مخاطرات طوفان های شدید، طوفان های محلی، طوفانهای وسیع، طوفانهای همراه با رعد و برق، طوفانهای گرد و خاک، طوفان های منطقه ای، محلی، ریزگردهای منطقه ای و محلی، مخاطرات سیلابها، خشکسالی ها، مخاطرات خشکسالی ها، علل خشکسالی ها
-راهها و روشهای مقابله و پیش بینی خشکسالی ها، آتش سوزی ها، علل آتش سوزی ها و ...
-mekanizm و ساختار تغییرپذیری اقلیم

-تأثیر فعالیت های انسان بر اقلیم خود، تأثیر تغییر اقلیم بر منابع آب، جزئیه گرمایی شهر، توسعه، گسترش و کاهش آن
-ارتباط متقابل ساخت و سازه های شهری و تغییر آب و هوا، افزایش دمای شهر، الودگی هوا ناشی از فعالیتهای مختلف انسان در کلان شهرها، بارن های اسیدی، یخندهان ها و موج های گرمایی، آسیب یخندهان ها بر کشاورزی و حمل و نقل.

روش ارزیابی:

ارزشیابی متصر	مبان ترم	آزمون های نهایی	پروردۀ
✓	✓	آزمون های نوشتاری /	✓
		عملکردی	

منابع:

- راسل نامیون، ترجمه حسن محمدی، ۱۳۸۷، فرآیندها و سیستم‌های جوی، انتشارات دانشگاه تهران
محمدی، حسین، ۱۳۹۲، مخاطرات جوی، انتشارات دانشگاه تهران
پار احمدی، داریوش، ۱۳۹۲، مخاطرات اقلیمی، انتشارات دانشگاه لرستان.

- Brayant, E, ۲۰۰۵, Natural Hazards, Cambridge, UK.
-Inc. Anaxos UXL, Encyclopedia of Weather and Natural Disasters ۲۰۰۷
-Jeremy I. Levitt, Matthew C. Whitaker, Hurricane Katrina: America's unnatural disaster ۲۰۰۹
-Katie E. Cherry Lifespan, Perspectives on Natural Disasters: Coping with Katrina, Rita, and Other Storms ۲۰۰۹.

عنوان درس به فارسی: پیش‌بینی و هشدار مخاطرات طبیعی

عنوان درس به انگلیسی: Forecasting and Warning of Natural Hazards

دروس پیشیاز:	نظری			
	عملی	جبرانی:		
	نظری	پایه:		
	عملی			
	نظری	دروس تخصصی طبیعی:		
	عملی			
	نظری	دروس تخصصی انسانی:		
	عملی			
			نوع واحد:	تعداد واحد: ۲
				تعداد ساعت: ۴۸
		☐ آموزش تکمیلی عملی دارد	☒ ندارد	
		☐ آزمایشگاه	☐ سپار	☒ کارگاه
				☐ سفر علمی

هدف:

بررسی و شناخت و راههای پیش‌بینی و هشدار مخاطرات طبیعی و تحلیل پراکنش فضایی آن

سرفصل‌های اصلی درس:

-تاریخچه هشدار مخاطرات: تاریخچه هشدار مخاطرات طبیعی در ایران و جهان، تاریخچه واکنش‌های جوامع انسانی به هشدار مخاطرات طبیعی، تلفات و سدمات ناشی از مخاطرات طبیعی با و بدون هشدار پیش‌هنگام.

-اهمیت هشدار: مشکلات موجود در پیش‌بینی زلزله، تحلیل آماری داده‌ها، کاربرد داده‌ها در سامانه‌های هشدار سریع، روشهای نظری.

-روش‌های پیش‌بینی عملی، توسعه و پیشرفت سامانه‌های هشدار پیش‌هنگام (Earthquake Early Warning Systems).

-روشهای هشدار: سامانه هشدار سریع، حدود آستانه هشدار ساده، سامانه هشدار پیش‌هنگام مدرن، داده-زمان واقعی (Real-Time Data)، پردازش و انتقال اطلاعات داده‌ها، هشدار پیش‌هنگام زلزله، هشدار پیش‌هنگام سونامی.

-سامانه‌های جهانی برای هشدار مخاطرات: سامانه‌های هشدار کشورهای دور اقیانوس آرام، هشدار زلزله و سونامی در کشورهای جنوب آسیا، استانداردهای سازمان ملل متعدد برای هشدار مخاطرات، سامانه‌های هشدار Alert در ژاپن، هشدار مخاطرات در امریکا، ژاپن، نیوزیلند، اتحادیه اروپا.

-هشدار مخاطره سیل: دبی رودخانه، بازنده‌گی های سیلابی، اعلام هشدار، طوفان و مخاطره آن در جهان و ایران.

-هشدار مخاطرات اتش‌شکن: هشدار انفجار اتش‌شکنی در کشورهای دور اقیانوس آرام، هشدار انفجار مخاطرات در جنوب اروپا (ایتالیا).

-بررسی‌های آئین نامه‌های هشدار مخاطرات: بررسی آئین نامه‌های ایران، بررسی مقررات هشدار مخاطرات در ایران، پنهنه بندی خطوط و آئین نامه‌های زلزله، آئین نامه ۲۸۰۰ ایران، آئین نامه UBC ایالات متحده، آئین نامه بین‌المللی IBC، آئین نامه زلزله و آئین نامه اروپائی Eurocode.

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓	آزمون های نوشتاری ✓ عملکردی	✓	✓

منابع:

- زارع، مهدی، مدیریت مخاطرات طبیعی، ۱۳۹۳
- مقالات مرتبط در مجله دانش مخاطرات، انجمن مخاطره شناسی ایران
- پیش‌بینی طوفان گردو غباری خرداد ماه سال ۱۳۹۳ تهران

- Annaka, T., Satake, K., Sakakiyama, T., Yanagisawa, K., and Shuto, N. (٢٠٠٧), Logic-tree approach for probabilistic tsunami hazard analysis and its applications to the Japanese coasts, *Pure Appl. Geophys.*, ١٦٤, ٥٧٧-٥٩٢.
- Jackson, D. D., and Y. Y. Kagan, ٢٠١١. Characteristic earthquakes and seismic gaps, In Rikitake, T. and I. Aida (١٩٨٨). Tsunami hazard probability in Japan, *Bull. Seismol. Soc.*
- Earl V. Leary. *Earthquakes: Risk, Monitoring and Research (Natural Disaster Research, Prediction and Mitigation Series)* ٢٠٠٧.
- Edward A. Keller, Duane E. DeVecchio, Robert H. (CON) Blodgett, *Natural Hazards: Earth's processes as Hazards, Disaster, and Catastrophes*, ٤th Edition ٢٠١٢.

عنوان درس به فارسی: مدیریت پروژه برای کاهش مخاطرات طبیعی	
عنوان درس به انگلیسی: Project Management for Reduction Natural Hazards	
دروس پیشیاز:	نظری عملی نظری عملی نظری عملی نظری عملی
	جبرانی: پایه: دروس تخصصی طبیعی: دروس تخصصی انسانی:
	نوع واحد: تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲
	آموزش تکمیلی عملی دارد ☐ ندارد ☐
	☐ آزمایشگاه ☐ سیمار ☐ کارگاه ☐ سفر علمی

هدف:

تجهیز دانشجویان به ابزارهای مدیریت پروژه برای کاهش مخاطرات محیطی - تجهیز دانشجویان به ابزارهای ارزیابی پروژه برای کاهش مخاطرات محیطی - تقویت قدرت نقد و ایده سازی برای کاهش مخاطرات محیطی در ایران

سرفصل های اصلی درس:

- تحلیل و تبیین ابعاد مخاطرات محیطی!
- تحلیل و تبیین عوامل موثر بر کاهش مخاطرات محیطی!
- تبیین فرایند شاخص سازی برای کاهش مخاطرات محیطی!
- نقد روش ها و فنون سنجش راههای کاهش مخاطرات محیطی و شیوه های انتخاب مناسب!
- تحلیل و تبیین سیر تحولات ارزیابی و مدیریت پروژه!
- تبیین انواع پروژه های کاهش مخاطرات محیطی!
- تبیین فرایندهای اصلی و استانداردهای مطرح در مدیریت پروژه!
- تشریح و تبیین برنامه ریزی و کنترل پروژه های ارتفاع کاهش مخاطرات محیطی!
- ارزیابی و مدیریت پکیارچنگی پروژه های کاهش مخاطرات محیطی!
- مدلسازی و مدل های ارزیابی محیط!
- روش های رد تغیری (Monitoring) مخاطرات زمینی و طبیعی!

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون های نوشتاری لا	✓	✓
	عملکردی		

منابع:

سوال کنی، ۱۳۹۱، مدیریت پروره با رویکرد پروره فناوری اطلاعات، ترجمه دکتر محمود گلابچی، انتشارات دانشگاه تهران
اسسمیت کنیت، ۱۳۹۲، مخاطرات محیطی، ترجمه دکتر ابراهیم مقیمی و دکتر شاھبور گودرزی زاده، انتشارات سمت
سازو، کریستوفر، جنی، ۱۳۸۰، اصول و روش‌های مدیریت زیست محیطی، ترجمه مهرداد اندرودی، نشر کنگره، تهران
مقالات مرتبط در مجله دانش مخاطرات، انجمن مخاطره شناسی ایران
مقالات مرتبط در مجله تحلیل فضایی مخاطرات، انتشارات قطب علمی مخاطرات اقليمی
مقالات مرتبط در مجله دانش مخاطرات، انتشارات انجمن مخاطره شناسی ایران

- Canton, L.G., ۲۰۰۷ "Emergency Management: Conceptd and Strategies for Effective Pragrams", Wiley
- Australian Emergency, Manuals Series, Part V, The Management Of Training, Manual ۱, Managing Exercises, ۲۰۰۱
- Claudia G. Flores Gonz?les, Risk Manegment of Natural Disasters ۲۰۱۰.

عنوان درس به انگلیسی: Urban Environment Hazards

دروس پیشیاز:	نظری			
	عملی	جبرانی:		
	نظری	پایه:		
	عملی			
	نظری	دروس تخصصی طبیعی:		
	عملی	دروس تخصصی انسانی:		
	نظری			
	عملی			
		نوع واحد:		تعداد واحد: ۲
				تعداد ساعت: ۴۸
		آموزش تکمیلی عملی دارد ☒	ندارد ☐	
		☐ آزمایشگاه	☒ سمینار	☐ کارگاه
				☒ سفر علمی

هدف

آنلاین با مخاطرات زیست محیطی، حلقه بندی روشهای شناسایی راهکارهای مقابله و کاهش، برنامه‌ریزی و حفاظت از محیط زیست شهری

سروصلهای اصلی درس:

- تعریف مخاطرات زیست محیطی شهری
- تحلیل و ارزیابی اهمیت مخاطرات زیست محیطی در عرصه های گوناگون
- تبیین خطرات بیولوژیک در محیط زیست شهری - آمیش پیام های زیست محیطی
- تکیک های و ایزارهای شناسایی و ارزیابی خطرات زیست محیطی
- راهکارهای بالا بردن آگاهی عمومی در جامعه در جهت مراقبت از محیط زیست شهر
- راهکارهای مراقبت از محیط زیست - ارزیابی زیست محیطی بحران های شهر
- ساختار بندی برنامه های عملی در جهت مراقبت از محیط زیست شهر - تحلیل دخالت و بهره وری نامعقول انسان از محیط زیست شهر
- تحلیل اثرات ناشی از رشد جمعیت و گسترش کالبدی شهرها و تشید ناهنجاری در محیط زیست شهر
- شناسایی و تحلیل انواع مخاطرات و آلودگی های فیزیکی مختلف در شهر : مخاطرات ناشی از بافت های فرسوده؛ آلودگی هوای شهر؛ آلودگی اب شهر؛ آلودگی خاک شهر؛ آلودگی صوتی شهر؛ آلودگی مغناطیسی (ماوج)؛ آلودگی بصري؛
- شناسایی و تحلیل انواع مخاطرات و آلودگی های انسانی مختلف در شهر؛ تحلیل فضایی مخاطرات ناشی از جرم و جنایت در شهر؛ تحلیل فضایی مخاطرات ناشی از ناهنجاری های اجتماعی (طلاق و...)؛ تحلیل فضایی مخاطرات ناشی از ترافیک شهری؛ تحلیل فضایی مخاطرات ناشی از شکاف طبقائی و جدایی گزینه های اقتصادی ، اجتماعی ، قومی طبقه ای ، مذهبی و زبانی؛ تحلیل فضایی مخاطرات ناشی از حاسه نشینی و سکونتگاه های غیر رسمی؛
- فضای سرعت تحلیل تشابهات و تمایزات توسعه پایدار زیست محیطی و سایر اشکال توسعه پایدار - تئوریها، راهبردها و راهکارهای دستیابی به توسعه پایدار زیست محیطی شهری - نظریات فرم های کالبدی شهر و توسعه زیست محیطی پایدار - تحلیل نظریه شهر اکولوژیک - شهرسازی سبز و معماری پایدار اکولوژیک - سنجش رد بای اکولوژیک (Ecoogeal footprint) و خلریت برد مناسب محیطی.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان قرم	آزمون های نهایی	پروژه
✓	آزمون های نوشتاری لا عملکردی	✓	✓

منابع:

- کریستوفر جی.بون، مدرس، علی، ۱۳۸۸، شهر و محیط زیست، ترجمه منوچهر طبیبیان، انتشارات دانشگاه تهران.
- نقث ، گاز و محیط زیست، ۱۳۸۷ مجموعه مقالات ، دانشگاه شیواز ،
- جان بری ، ۱۳۸۰ محیط زیست و نظریه اجتماعی ، ترجمه حسن پویان و تیره توکلی ، انتشارات سازمان محیط زیست .
- گراندیلیک ، لوئار، هویسمان ، جی، دبلیو، علیا ب ، ای ، الی، شلتون دنیا ، ۱۳۸۱ حقوق محیط زیست جلد ۱ و ۲ ، ترجمه محمد حسن حبیبی ، انتشارات دانشگاه تهران ، جاب اول .
- سفیمی ، ابراهیم ، ۱۳۹۳ ، داش مخاطرات، انتشارات دانشگاه تهران ،
- تای - چی ونگ ، بلیندایون (۱۳۹۲)، برنامه ریزی شهر اکولوژیک (سباستها ، تجارت و طراحی) ترجمه، محمد رحیم رهمنا و الهد کریمی ، انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد
- کریستوفر جی. بون و مدرس ، علی (۱۳۸۸) شهر ، محیط زیست و برنامه ریزی شهری ، مترجم، جمالدین عقیلی و ماندان نوریخیش ، انتشارات شهر آب ، تهران ،
- بابلو واگیون(۱۳۹۲) برنامه ریزی شهری برای مددبان شهری، مترجمان، محمد رحیم رهمنا ، سیدعلی حسین پور ، محدثه نجفی ، مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر مشهد

۱۰. Mark Pelling, The Vulnerability of Cities: Natural Disaster and Social Resillience
۲۰۰۷.

عنوان درس به فارسی: ارزیابی مخاطرات انسانی

عنوان درس به انگلیسی: Human Hazards of Assessment

دروس پیشناز:	نظری	جبرانی: پایه:	نوع واحد: تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲				
	عملی						
	نظری	دروس تخصصی طبیعی:					
	عملی						
	نظری	دروس تخصصی انسانی:					
	عملی						
	نظری						
☒ آموزش تکمیلی عملی دارد		☐					
☐ آزمایشگاه		☐ میمار		☐ کارگاه		☐ سفر علمی	

هدف:

آشنایی با اصول مدیریت مخاطرات، پیامدها و علت‌های آن، جایگاه محیط‌های شهری و روستایی و آمادگی و مسئولیت پذیری مردم و ارگان‌ها و امداد رسانی بهینه به مواکر دارای مخاطره

سرفصل‌های اصلی درس:

- تعریف و تبیین مخاطرات انسانی

- ضرورت آشنایی با اصول و روش‌های مدیریت مخاطرات انسانی

- نگاهی به پیامدهای حاصل از شکل‌گیری مخاطرات انسانی

- بررسی علل‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی و بحران‌های انسانی

- تدوین استراتژی‌های برای کاهش مخاطرات انسانی

- سازماندهی سیاسی فرم و فضاهای شهری در مدیریت مخاطرات انسانی

- نقش جامعه‌ی آماده در مدیریت مخاطرات انسانی (اکاهی عمومی، نوع واکنش، انتگزاری و ...)

- منشور مسئولیت انسانی

- حداقل استانداردهای امداد رسانی در مخاطرات انسانی

- نقش گروه‌ها و احزاب در کاهش مخاطرات انسانی

- ابعاد حقوقی مخاطرات انسانی

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری ✓	✓	✓
	عملکردی		

منابع:

مقالات مرتبط در دانش مخاطرات، انتشارات انجمن مخاطره شناسی ایران، ۹۳ به بعد

- Doss M. (۲۰۰۴), Human action and error in risk handlig, journal of safety science,v ۴۲, issue ۷.
- cacciabue P.C. (۲۰۰۰), Human factor impact on risk analysis of complex system, journal of hazard material,v ۸۱,issue ۱-۲.
- chang Y. (۲۰۰۱),Generic assessment criteria for human heath risk assement F potentially contain mented land in chine, journal of science of the total environment,v 248, issue ۲-۲۰.
- Yoshida K. (۲۰۰۰),Assessment of human health risk of dioxin in Japan, journal of chemosphere,v 40,issue ۱.
- Calderon R.L. (۲۰۰۰).Measuring risks in humans: the promise and practice of epidemiology, journal of food and chemised toxicology, v 37,issue 1
- Christof Mauch, Natural Disaster, Cultural Responses: Case Studies toward a Global Environmental History ۲۰۰۹.
- Diane Bretherton, Anouk Ride, Community Resllience in Nautral Disaster ۲۰۱۱.

عنوان درس به فارسی: برنامه‌ریزی و مدیریت راهبردی مخاطرات انسانی					
عنوان درس به انگلیسی: Planning and Strategic Mangement of Human Hazards					
دورس پیشناز:	نظری عملی	جبرانی: پایه:			
	نظری عملی	دورس تخصصی طبیعی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲	
	نظری عملی	دورس تخصصی انسانی:		تعداد ساعت: ۴۸	
					آموزش تكمیلی عملی دارد ☐ ☒ ☐
					☐ ندارد ☐ آزمایشگاه ☒ سینتار ☐ کارگاه ☐ سفر علمی

هدف:

جایگاه مدیران و مستولان در مدیریت بحران ، نقش جامعه ، رسانه ها و خطوط ارتباطی و زیر ساخت ها در هنگام وقوع بحران و ضرورت پیشگیری ، مقابله و بازسازی

سرفصل های اصلی درس:

- تبیین رویکردهای موجود در مدیریت سیاسی مخاطرات (بررسی ابعاد فیزیکی از جنبه های مختلف)
- تحلیل و ارزیابی نظریات و اصول حاکم بر مدیریت سیاسی مخاطرات انسانی
- راهبردهای سیاسی مدیریت مخاطرات انسانی (پیشگیری، مقابله، بازسازی)
- بررسی نقش حقوق شهروندی در افزایش امنیت انسانی و کاهش مخاطرات انسانی
- نقش گروه های سیاسی جامعه در مدیریت سیاسی مخاطرات
- تحلیل و ارزیابی نقش رسانه ها در جهت دهنی افکار سیاسی جامعه در هنگام مخاطرات (رادیو ، تلویزیون ، روزنامه ها...)
- بررسی و طراحی شبکه های عصبی در مدیریت سیاسی مخاطرات انسانی
- ایمنی زیر ساخت های حیاتی در مخاطرات انسانی (زیر ساخت های نظامی ، سیاسی، بولی ...)
- پیامدهای حاصل از سیاست های مدیریتی در بهینه سازی مخاطرات
- ارایه راهکارهای اصولی برای مدیریت سیاسی مخاطرات و مخاطرات انسانی

روش ارزیابی:

ارزیابی متر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروردۀ
✓	✓	آزمون های نوشتاری ✓	✓
		عملکردی	

منابع:

بارو ، کریستوفر ، جی .۱۲۸. اصول و روش‌های مدیریت زیست محیطی ، ترجمه مهرداد اندروodi ، نشر گنگره ، تهران

مدیریت ریسک(Risk Management and Insurance) چستر آر توز ولیامز و ریچارد هایتنز، ناشر: نگاه دانش، ترجمه: داور ونوس و حجت الله گودرزی

- Schwalbe C. (۲۰۰۴), Revisioning risk assessment for human service decision making journal of children and youth service, v ۲۵, issue ۶
- Anderberg D. (۲۰۰۴), Optimal policy and risk properties of human service capital reconsidered, journal of public economic, v ۹۲, issue ۳-۴.
- Sassi G. (۲۰۰۷), Quantitive estimation of uncertainty in human risk analysis, journal of hazardous material, v 145, issue 1-2
- Rizzuto T . (۲۰۰۸), Organizing chaos: crisis management in wake of hurricane Katrina, journal of professional psychology, v 32, issue 1.
- Weisaeth L. (۲۰۰۷), Technological disaster, crisis management and leadership stress, journal of hazardous material, v 145, issue 1.
- Catastrophic Risk : Analysis and Management, by Erik Banks; April ۲۰۰۵; ISBN .۹۷۸۰۱۲۳۶
- Risk Issues and Crisis Management: A Casebook of Best Practice, Michael Regester, Judy Larkin, Kogan Page Publishers, ۲۰۰۵
- Adnan Ibrahimbegovic, Muhamed Zlatar, Damage assessment and Reconstruction after War or Natural Disaster ۲۰۰۳.

عنوان درس به فارسی: مبانی امنیت، صلح و عدالت فضایی						
عنوان درس به انگلیسی: Beses of Security, Peace and Justice Space						
دروس پیشیاز:	نظری عملی	جبرانی: پایه:				
	نظری عملی	دروس تخصصی طبیعی:	نوع واحد:		تعداد واحد:	۲
	نظری عملی	دروس تخصصی انسانی:			تعداد ساعات:	۳۲
		آموزش تكمیلی عملی دارد ☒	ندارد ☐			
		آزمایشگاه ☐	سینار ☐	کارگاه ☐	سفر علمی ☐	

هدف:

آموزش دانشجویان درباره ماهیت و منشأ صلح، امنیت و عدالت فضایی که عمدتاً ماهیتی سیاسی داشته و به کاهش مخاطرات منتهی مشود و متاثر از خصیصه ها و مقتضیات مکانی-فضایی بوده و عناصر و فرایندهای فضایی را در مقیاسهای مختلف تحت تأثیر قرار می دهد.

سفرصل های اصلی درس:

- تبیین مقاهیم پایه مانند صلح، امنیت، بی عدالتی فضایی و عدالت فضایی.
- مکانیسم مقابل سیاست و فضای

- مکانیسم دستیابی به عدالت فضایی و کاهش مخاطرات و شاخمه های مؤثر آن.

- تبیین اثرات بی عدالتی فضایی بر صلح و امنیت در مقیاسهای مختلف فضایی.

- سیاستهای ستبره جویانه و فضاهای توسعه لیافته و افزایش مخاطرات.

- سیاستهای صلح جویانه و فضاهای توسعه یافته

- سیاستهای عدالت جویانه.

- سطوح مختلف سیاستهای عدالت جویانه

- سیاستهای عدالت گریز و بی عدالتی فضایی و افزایش مخاطرات

- سطوح مختلف سیاستهای عدالت گریز.

روش ارزیابی:

پروره	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون های نوشتاری ✓	✓	✓
	عملکردی		

منابع :

حافظت نیا، محمد رضا و دیگران (۱۳۸۹). سیاست و فضای مشهد: انتشارات پالپی.
 سایر، جنیفر آ. (۱۳۷۸): مقدمه ای بر توسعه پایدار در کشورهای در حال توسعه، ترجمه عبدالرضا رکن الدین افخاری و حسین رحیمی، انتشارات موسسه توسعه روستایی، تهران.
 سراج‌همن، جان (۱۳۸۱) توسعه مردم گرا، ترجمه عبدالرضا رکن الدین افخاری و مرتضی توکلی، انتشارات شرکت چاپ و نشر بازرگانی، تهران.

ساج حسینی، حسن (۱۳۸۱) عدالت اجتماعی از دیدگاه امیر المؤمنین (ع) و سه نبن از آندیشمندان اجتماعی (فالاطون، روسو و رائز)، پایان نامه کارشناسی ارشد، قم، موسسه امام خمینی.

سرائلز، جان (۱۳۸۵): عدالت به متابه انصاف، ترجمه عرفان ثابتی، انتشارات ففتونس، تهران.

مقالات مرتبط در مجله زئوپولیک، انتشارات انجمن زئوپولویک ایران

مقالات مرتبط در مجله دانش مخاطره، انتشارات انجمن مخاطره شناسی ایران

- Dikeç Mustafa(۲۰۰۶) Space, politics and (in)justice, Department of Geography, Royal Holloway, University of London. www.jssi.org.

- Lawson Suzanne (۲۰۰۸) the Post Justice City? Spatial Targeting, Social Disadvantage and Rescaling ---Urban Governance in Australia, Governance ۲۰۰۸, Rescaling Urban Governance in Action n? www.jssi.org.

- Lena sanders, (۲۰۰۷), Model in Spatial Analysis.

- Lisa Brawley (۲۰۰۹)The Practice of Spatial Justice in Crisis, Vassar College, USA. www.jssi.org.

- Marcuse Peter,(۲۰۰۸) Spatial Justice: Derivative but Causal of Social Injustice, Columbia University. www.jssi.org.

- Pries, martin & others(۲۰۱۱), Spatial Justice and the City of São Paulo, Cynthia Wagner, ۲۰۱۱, Leuphana University Lüneburg.

- Soja Edward W., (۲۰۰۸)The city and spatial justice, Paper prepared for presentation at the conference Spatial Justice, Nanterre, Paris, March

- Soja Edward W., (۲۰۱۰). Seeking for spatial justice, university of minnesota, USA

عنوان درس به فارسی: ابعاد و گونه‌های مخاطرات انسانی													
عنوان درس به انگلیسی: Dimensions and Types of Human Hazards													
دروس پیشیاز:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">نظری</td><td rowspan="2" style="vertical-align: middle; text-align: center; padding: 10px;">جبرانی:</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">عملی</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">نظری</td><td rowspan="2" style="vertical-align: middle; text-align: center; padding: 10px;">پایه:</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">عملی</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">نظری</td><td rowspan="2" style="vertical-align: middle; text-align: center; padding: 10px;">دروس تخصصی طبیعی:</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">عملی</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">نظری</td><td rowspan="2" style="vertical-align: middle; text-align: center; padding: 10px;">دروس تخصصی انسانی:</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">عملی</td> </tr> </table>	نظری	جبرانی:	عملی	نظری	پایه:	عملی	نظری	دروس تخصصی طبیعی:	عملی	نظری	دروس تخصصی انسانی:	عملی
نظری	جبرانی:												
عملی													
نظری	پایه:												
عملی													
نظری	دروس تخصصی طبیعی:												
عملی													
نظری	دروس تخصصی انسانی:												
عملی													
	تعداد واحد: ۲												
	تعداد ساعت: ۳۲												
	☒ آموزش تكمیلی عملی دارد ☐												
	☐ ندارد												
	☐ سفر علمی												
	☐ آزمایشگاه												
	☐ سینار												
	☐ کارگاه												

هدف:

ارزیابی ابعاد مختلف مخاطرات طبیعی ، نقش تصمیم سازی ، آموزش و ارزیابی گروههای ویژه ار جمله کودکان و سالمندان و چگونگی بر اورده خسارات اقتصادی و تلفات انسانی

سرفصل های اصلی درس:

- تبیین اهمیت و ضرورت و بررسی ابعاد گوناگون مخاطرات محیطی.
- تحلیل و ارزیابی آثار و پیامدهای سیاسی ، اقتصادی و اجتماعی مخاطرات محیطی.
- بررسی فرایند برنامه ریزی و تصمیم گیری در مدیریت مخاطرات محیطی.
- روش شناسی رویکرد Zopp در جهت امنیت همه جانبه گروههای آسیب پذیر در مخاطرات
- بررسی نقش سازمان های خصوصی دولتی در مدیریت مخاطرات محیطی.
- جنبه اماده سازی گروههای هدف در برابر بحران های طبیعی (اطلاع رسانی ، خدمات امنیتی و ...).
- بررسی نقش آموزش های ارائه شده به مردم در مدیریت مخاطرات انسانی.
- چار جوب های برنامه ریزی عملیاتی اماده سازی در برابر مخاطرات محیطی (شناسایی مشکلات و نقاط ضعف و قوت بررسی نتایج و ...).
- توجه به توسعه پایدار ابعاد سیاسی ، اقتصادی و اجتماعی مخاطرات محیطی - تحلیل میزان آسیب پذیری طبقات اجتماعی ، زنان ، کودکان ، سالمندان و معلولین -
- ارزیابی خسارات اقتصادی و آسیب دیدگی امکانات ...
- تهدیدات و مبانی جغرافیایی و مکانی - خصایص بروز بی تباتی و عدم تعادل سیاسی - اجتماعی -
- اتواع کشمکش ها و منازعات اجتماعی و سیاسی -
- الگوهای متازعه دولتها و حکومتها -

روش ارزیابی:

پرتوه	آزمون های نهایی	میان فرم	ارزشیابی مستمر
	آزمون های تورشاری ✓	✓	✓
	عملکردی		

منابع:

- افقی، رسول، ۱۳۸۹، دو نظام سیاسی-جغرافیایی در ایران، انتشارات دانشگاه تهران
- کی‌نیا، مهدی، ۱۳۹۲، مبانی جرم شناسی، انتشارات دانشگاه تهران
- کاتوزیان، ناصر، ۱۳۸۵، حکومت قانون و جامعه مدنی، انتشارات دانشگاه تهران
- مونقی، احمد، ۱۳۹۰، صلح امنیت و توسعه، انتشارات دانشگاه تهران
- مسعودتیا، ابراهیم، ۱۳۹۰، جامعه شناسی پژوهشی، انتشارات دانشگاه تهران
- شهرآف محسن، ۱۳۸۷، اقتصاد سلامت، انتشارات دانشگاه تهران
- بزادعی، بیادر، ۱۳۹۲، بنیادهای نظری جغرافیای سیاسی، انتشارات دانشگاه تهران
- عثیری، موسی و آنور محمدی، ۱۳۹۲، جامعه شناسی محیط زیست، انتشارات دانشگاه تهران
- زرگی، یاثار و همکاران، ۱۳۹۲، مقیاسهای فضایی در جغرافیای سیاسی، انتشارات دانشگاه تهران
- جلالی فراهانی، مجید، ۱۳۹۲، مدیریت اینمنی و امنیت اماکن و رویدادهای ورزشی، انتشارات دانشگاه تهران
- مقالات مرتبط در مجله دانش مخاطرات، انتشارات انجمن مخاطره شناسی ایران

-Godie, A. ۱۹۹۶, the Human Impact on the Natural Environment, Blakwell, UK.

-Lewis, J. ۱۹۹۹, Development in Disaster. Prone Places, London, IT Publications.

-Smith, K. ۱۹۹۴, Environment Hazards. Assessing Risk Reducing Disaster, London, Routledge.

-Wisner, B., Blaikie, P., Cannon, T., and Davis, I., ۲۰۰۴, At Risk: Natural Hazards, Peoples Vulnerability and Disasters, London, Routledge.

-Piers Blaikie, Terry Cannon, Ian Davis, Ben Wisner, At Risk: Natural Hazards, People's Vulnerability and Disasters ۲۰۰۴.

عنوان درس به فارسی: مخاطرات زیست محیطی روستایی و عشایری						
عنوان درس به انگلیسی: Rural and Tribal Environment Hazards						
دروس پیشیاز:	نظری		جبرانی:			
	عملی		پایه:			
	نظری					
	عملی					
	نظری		دروس تخصصی طبیعی:			
	عملی					
	نظری		دروس تخصصی انسانی:			
	عملی					
				نوع واحد:		
					تعداد واحد: ۲	
						تعداد ساعات: ۴۸
						آموزش تکمیلی عملی دارد ☐ ندارد ☒
						☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ سفر علمی

هدف:

شناسخت مخاطرات زیست محیطی در محیط های روستایی و عشایری کشور با توجه به توزیع جغرافیایی آنها به وسعت ایران و تعدد و نوع مخاطرات در این محیط ها، آشنایی داشتجویان با جایگاه و نقش مدیران، جامعه، رسانه ها و زیرساخت ها در جهت پیشگیری از مخاطرات در محیط های روستایی و عشایری آشنایی با نحوه افزایش آگاهی و نگرش و بینش مدیران، جوامع روستایی و عشایری با اثرات و پیامدهای مخاطرات زیست محیطی در قالب مستقیم، غیر مستقیم و ناتوبه.

سرفصل های اصلی درس:

- تحلیل مفاهیمه و تعاریف مخاطرات زیست محیطی (سیلاب، خشکسالی، زمین لرزه، حرکت ماسه های روان، زمین لغزش و جابجایی، بیهمن، برف های سنگین، بخندان های شدید، آتش سوزی، طوفان و ...)
- تحلیل مفاهیمه و تعاریف مخاطرات زیست محیطی در محیط های روستایی و عشایری
- حلقة بندی انواع مخاطرات زیست محیطی در محیط های روستایی و عشایری
- تحلیل علل شکل گیری، پیامدها و اثرات حاصل از شکل گیری مخاطرات زیست محیطی در محیط های روستایی و عشایری
- تحلیل آمادگی و مسئولیت پذیری جوامع روستایی و عشایری و پایگاهها و امداد رسانی بهینه به کانون ها و محدوده های مخاطرات زیست محیطی در محیط های روستایی و عشایری
- بهنه بندی انواع مخاطرات زیست محیطی در محیط های روستایی و عشایری و تدوین الگوهای آن در سطح مناطق و تواحی روستایی و عشایری
- تحلیل تدوین راهبردهای مدیریت مخاطرات زیست محیطی در محیط های روستایی و عشایری در قالب پیشگیری، مقابله و بازسازی
- معرفی و شناسایی ملیع و راهکارهای کاهش و از میان بردن انواع مخاطرات زیست محیطی در محیط های روستایی و عشایری
- مخاطرات زیست محیطی ناشی از بسیاندها در محیط های روستایی و عشایری

- مخاطرات زیست محیطی ناشی از برداشت بی روحه شن و ماسه از بستر روانه در محیط های روستایی و عشایری
 - مخاطرات زیست محیطی ناشی از تگردشگری در محیط های روستایی و عشایری
 - مخاطرات زیست محیطی ناشی از فرسایش خاک و بوشش گیاهی (جنگل و مرتع) در محیط های روستایی و عشایری
روش ارزیابی:

بروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓	آزمون های نوشتاری ✓	✓	✓
	عملکردی		

منابع :

- مطیعی سید حسن و علی اکبر تجفی گانی، ۱۳۹۰، توسعه روستایی (نظریه ها، روشها و راهبردهای توسعه صنعتی)، انتشارات دانشگاه تهران
 - دموربینی ر، ۱۳۹۰، عشایر فارس، ترجمح جلال الدین رفیع فر، چاپ دوم، انتشارات دانشگاه تهران
 - سونقی احمد، ۱۳۹۱، اقتصاد سیاسی و توسعه نیافتنگی، چاپ دوم، انتشارات دانشگاه تهران
 - طالب مهدی، ۱۳۹۲، مدیریت روستایی در ایران، انتشارات دانشگاه تهران
 - قدیری معصوم و علیرضا استعلامی و معصومه یازکی، ۱۳۹۰، گردشگری پایدار (روستایی و عشایری)، انتشارات دانشگاه تهران
 - رضوی سید مصطفی و مرتضی اکبری، ۱۳۹۱، نظام توازنی، انتشارات دانشگاه تهران
 - عبدالی محمد علی، ۱۳۸۹، بازیافت مواد زائد جامد شهری، انتشارات دانشگاه تهران
 - صدابی، سید اسکندر و حجت الله صادقی، ۱۳۹۲، کارآفرینی و برنامه ریزی توسعه روستایی، انتشارات دارخوین
 - مطیعی لکروودی، سید حسن، ۱۳۹۰، چهارگیای اقتصادی ایران، انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد
 - مالکولم جی موزلی، ۱۳۸۹، توسعه روستایی (اصول و عملیات) ترجمه مجتبی قدیری معصوم و آثیز عزی، انتشارات دانشگاه تهران
 - مقالات مرتبط در مجله دانش مخاطرات، انتشارات انجمن مخاطره شناسی ایران

- Srivava, H. N. and Gueta, G. D. ۲۰۰۶, Management of Natural Disasters, in Developing Countries, Daya, India.

عنوان درس به فارسی: اصول و روش های پدافند غیر عامل					
عنوان درس به انگلیسی: Principles and methods of Passive Defense					
دروس پیشیاز:	نظری				
	عملی	جبرانی:			
	نظری	پایه:			
	عملی				
	نظری	دروس تخصصی طبیعی:			
	عملی				
	نظری	دروس تخصصی انسانی:			
	عملی				
		نوع واحد:		تعداد واحد: ۲	
		تعداد ساعات: ۳۲			
		☒ آموزش تكميلی عملی دارد		☐	
☐ آزمایشگاه		☐ سینار		☐ کارگاه	
		☐ سفر علمی			

هدف:

آشنایی با تاریخچه و دیدگاههای پدافند غیر عامل، اهداف، اصول، تجارب ملی و بین المللی پدافند غیر عامل و بهنه سازی آن

سرفصل های اصلی درس:

- بازسازی تهدیدات جدید

- سابقه تاریخی پدافند غیر عامل در حوزه های مختلف

- تجربه پدافند غیر عامل در کشورهای مختلف

- تعریف مفاهیم پدافند غیر عامل و اجزا تشکیل دهنده آن

- پدافند غیر عامل و فن اوری

- پدافند غیر عامل و شهرسازی

- پدافند غیر عامل و دفاع نظامی

- سیر تحول در مفاهیم پدافند غیر عامل

- مفاهیم مدبریت بحران و دفاع غیر نظامی و پدافند غیر عامل

- اصول پدافند غیر عامل (عام)

- اصول و ملاحظات پدافند غیر عامل به صورت خاص در حوزه های متفاوت

- روش های پدافند غیر عامل در حوزه نظامی

- روش های پدافند غیر عامل در حوزه شهرسازی

- روش های پدافند غیر عامل در حوزه سایبری

- روش های عمومی پدافند غیر عامل

- سطح بندی پدافند غیر عامل (سلط استراتژیک، عملیاتی، تاکتیکی و اجرایی)

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی متمر
	آزمون های نوشتاری ✓	✓	✓
	عملکردی		

منابع :

- موحدی نیا ، جعفر (۱۳۸۳) ، دفاع غیر عامل ، دافوس ، تهران
- جان. ام - کالیتر (۱۳۷۳) استراتژی بزرگ (اصول و رویه ها)، ترجمه کورش بایندر ، دفتر مطالعات سیاسی وزارت امور خارجه
- مقالات مرتبط در مجله دانش مخاطرات، انتشارات انجمن مخاطره شناسی ایران
- Kaun D. (۱۹۹۴), lying as standard operating procedure: deception in the weapon testing process, journal of socio – economics ,v۲۲,issue۷.
- Hausken K. (۲۰۱۰), defense and attack of complex and dependent systems, v۶,issue۴.
- Mcnaughton N. (۲۰۰۴), restriction factor:a defense against retroviral infection , journal of trand in microbiology, v۱۱,issue۷.
- Hanen B. (۲۰۰۵),depression,responsibility and criminal defenses, journal of low and psychiatry,v۲۸,issue۷.
- Cohen F. (۱۹۹۷),information system defend; preliminary classification scheme, journal of computer and security,v۱۶,issue۷.
- Leif E. Peterson, Seymour Abrahamson, Effects of Ionizing Radiation: Atomic Bomb Survivors and Their Children ۱۹۹۸.
- Lenore Look, LeUyen Pham Alvin Ho: Allergic to Camping, Hiking, and Other Natural Disasters ۲۰۰۹.

